

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Lublinie

LLU.411.001.05.2018
I/18/001

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Lublinie
ul. Okopowa 7, 20-022 Lublin
T +48 81 461 31 20, F +48 81 461 31 11
llu@nik.gov.pl
Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-112, 20-001 Lublin 1

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli I/18/001 – Prawidłowość zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej.

Okres objęty kontrolą Lata 2016-2018 (do dnia 4 czerwca).

Jednostka przeprowadzająca kontrolę
Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Lublinie

Kontrolerzy

1. Szczepan Olejnik, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LLU/45/2018 z dnia 3 kwietnia 2018 r.
2. Małgorzata Dobrowolska, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LLU/46/2018 z dnia 3 kwietnia 2018 r.
(dowód: akta kontroli str. 1-4)

Jednostka kontrolowana

Urząd Gminy Wilkołaz, 23-212 Wilkołaz Pierwszy (dalej: UG lub Urząd)

Kierownik jednostki kontrolowanej

Paweł Głąb, Wójt Gminy Wilkołaz od 1 grudnia 2014 r.

(dowód: akta kontroli str. 5)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie¹ mimo stwierdzonych nieprawidłowości realizację przez Gminę w latach 2016-2018 (do 4 czerwca) zadań w zakresie zwrotu producentom rolnym podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej.

Uzasadnienie oceny ogólnej

W wyniku badania próby wniosków o zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej oraz decyzji wydanych w tym zakresie stwierdzono, że ponad 86% wniosków producentów rolnych zostało prawidłowo zweryfikowanych. Nieprawidłowości stwierdzono w przypadku 11 wniosków, z których dziewięć przyjęto do realizacji pomimo braków formalnych. W dwóch przypadkach – w wyniku niezwyfikowania powierzchni użytków rolnych zadeklarowanej przez producenta rolnego – zawyżono kwotę zwrotu podatku akcyzowego. W trakcie kontroli dokonano korekty decyzji wydanych w tym zakresie i wyegzekwowano nienależnie wypłaconą kwotę. Pozostałe zbadane decyzje zawierały prawidłowo ustalony limit i kwoty zwrotu podatku. Terminowo dokonywano wypłaty zwrotu podatku.

Zgodnie z przeznaczeniem wykorzystano oraz prawidłowo i terminowo rozliczono dotacje z budżetu państwa, przyznane przez Wojewodę Lubelskiego na realizację zadania.

Pozostałe stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły głównie:

- niezachowania formy upoważnień do przetwarzania danych osobowych, określonej w obowiązującej w Urzędzie Polityce Bezpieczeństwa Informacji,
- nieprzestrzegania zasady pisemności przy wyjaśnieniu stanów faktycznych w prowadzonych sprawach o zwrot podatku akcyzowego.

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Wnioski o zwrot podatku akcyzowego złożone przez producentów rolnych i ich weryfikacja

Opis stanu
faktycznego

1.1. Prowadzenie postępowań dotyczących ustalania i wypłaty zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego, należało do zadań Referatu Finansowego. Zadania te w kontrolowanym okresie wykonywało trzech pracowników. Dwóch z nich było zatrudnionych na umowę o pracę na czas nieokreślony, a jeden na umowę na czas określony na zastępstwo. Dwóch pracowników posiadało pisemne zakresy obowiązków, w których powierzono m.in. prowadzenie spraw dotyczących ustalania i wypłaty zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego w trybie i na zasadach określonych w ustawie z dnia 10 marca 2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej² (dalej: ustawa o zwrocie podatku akcyzowego). Pracownicy ci posiadali upoważnienie Wójta do potwierdzania za zgodność z oryginałem kopii faktur stanowiących dowód zakupu oleju napędowego w okresie sześciu miesięcy poprzedzających miesiąc złożenia wniosku; umieszczania na tych fakturach adnotacji o treści „Przyjęto w dniu ...do zwrotu części podatku akcyzowego” (dalej: odpowiednia adnotacja).

Zgodnie z wyjaśnieniem Wójta, niepowierzenie trzeciemu pracownikowi w formie pisemnej zakresu wykonywanych zadań dotyczących zwrotu podatku akcyzowego, wynika z tego, że umowa na czas nieokreślony z tym pracownikiem została zawarta na identyczne stanowisko jakie zajmował na podstawie wcześniejszej umowy na czas określony, do której miał powierzony zakres obowiązków w tym zakresie w formie pisemnej.

(dowód: akta kontroli str. 6-15, 18, 433-436)

1.2. Według wyjaśnienia Wójta Gminy, stosowana w Urzędzie procedura postępowań w sprawie zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej obejmowała m.in. weryfikację wniosku, w tym sprawdzenie, czy wykazana powierzchnia użytków rolnych była zgodna z ewidencją gruntów, czy załączono wymagane oświadczenia dot. dzierżawionych nieruchomości, sprawdzenie załączonych faktur na zakup paliwa w zakresie daty zakupu, zgodności podmiotu. Na wnioskach przystawiane były pieczętki z datą wpływu, a na fakturach pieczętki z odpowiednią adnotacją. W przypadku rolników będących płatnikami podatku od towarów i usług³ na oryginale faktury umieszczano odpowiednią adnotację, oryginał był zwracany rolnikowi, a do wniosku dołączano kopię faktury. Wnioski były wpisywane do rejestru ręcznego, a następnie wprowadzane do systemu informatycznego ZPA (zwrot podatku akcyzowego).

Wykazana przez producentów rolnych we wnioskach powierzchnia gruntów była weryfikowana z danymi zawartymi w ewidencji gruntów i budynków według stanu na dzień 1 lutego danego roku oraz w ewidencji podatkowej. W przypadku dzierżaw niewykazanych w ewidencji geodezyjnej oraz dzierżaw ustnych podatnicy składali stosowne oświadczenia lub kserokopie umów, albo informowali, że powierzchnia gruntów nie uległa zmianie w stosunku do poprzednich okresów rozliczeniowych i złożone oświadczenia są aktualne. Wówczas, na podstawie wcześniej wprowadzonych do systemu informatycznego oświadczeń, pracownik pobierał zadeklarowaną powierzchnię gruntów z poprzedniego okresu i na wniosku robił adnotację o ilości dzierżaw. Ewentualne rozbieżności ustalano telefonicznie

² Dz. U. z 2015 r. poz. 1340.

³ W 2016 r. 50 osób, w 2017 r. 43 osoby, w 2018 r. - 35 osób.

z producentem rolnym. Weryfikacja dokonana przez pracowników nie była przedmiotem odrębnej dokumentacji.

Po wpisaniu do systemu faktur załączonych do wniosków, program pozwalał na generowanie decyzji oraz przygotowanie przelewów zwrotu podatku producentom rolnym. Z programu generowane były również sprawozdania, m.in. sprawozdanie rzeczowo-finansowe, sprawozdanie z rozliczania dotacji (okresowe i roczne) oraz sprawozdanie o udzielonej pomocy publicznej w rolnictwie.

(dowód: akta kontroli str. 18-19)

Problematyka dotycząca zwrotu podatku akcyzowego w Urzędzie Gminy nie była przedmiotem audytu wewnętrznego. Zagadnienia te były badane w ramach kontroli przeprowadzonych przez Lubelski Urząd Wojewódzki w Lublinie w 2012 r. i 2013 r. W wyniku kontroli stwierdzono niedokonanie przez UG zwrotu niewykorzystanej w 2013 r. dotacji w kwocie 0,61 zł. Sformułowane po kontroli wnioski dotyczyły przestrzegania przepisów § 5 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 sierpnia 2006 r. w sprawie przekazywania gminom dotacji celowej na postępowanie w sprawie zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej i jego wypłatę⁴ (dalej: rozporządzenie w sprawie przekazywania gminom dotacji celowej).

(dowód: akta kontroli str. 21-31)

1.3. Według prowadzonego w UG rejestru, w 2016 r. złożono 933 wnioski o zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej, w 2017 r. 883, w 2018 r. (w pierwszym okresie rozliczeniowym) – 504. Nie wystąpiły przypadki powodujące konieczność wyłączenia organu administracji publicznej od załatwienia sprawy na podstawie art. 25 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego⁵ (dalej: kpa).

(dowód: akta kontroli str. 20)

1.4. Badanie 75 wniosków o zwrot podatku akcyzowego wykazało, że wnioski zostały złożone w terminach określonych w art. 6 ust. 1 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego, przez producentów rolnych będących osobami fizycznymi, na formularzu zgodnym ze wzorem określonym w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 28 czerwca 2013 r. w sprawie wzoru wniosku o zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej⁶. Wnioski te wpisane zostały do elektronicznego rejestru wniosków, w którym wykazano m.in. daty ich złożenia, zgodne z dokonaną adnotacją na wniosku. Stanowiące załączniki do wniosków oryginały lub kopie faktur potwierdzających zakup oleju napędowego zawierały adnotację „Przyjęto w dniu .....do zwrotu części podatku akcyzowego”.

Spośród 75 skontrolowanych wniosków, w dziewięciu przypadkach stwierdzono brak wymaganych elementów określonych w art. 6 ust. 2 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego. Szczegółowy opis przedstawiono w sekcji „Ustalone nieprawidłowości”.

W dokumentacji spraw nie odnotowano wezwań skierowanych do wnioskodawców celem uzupełnienia wniosków. Wszystkie wnioski zawierały potwierdzenie ich sprawdzenia pod względem formalno-prawnym, z podaniem daty i podpisem uprawnionego pracownika.

(dowód: akta kontroli str. 39-40, 44-49)

---

⁴ Dz. U. z 2013 r. poz. 1339.

⁵ Dz.U. z 2017 r. poz. 1257, ze zm.

⁶ Dz. U. z 2013 r. poz. 789.

Do wniosków o zwrot podatku złożonych przez producentów rolnych dołączono faktury albo ich kopie, stanowiące dowód zakupu oleju napędowego w okresie sześciu miesięcy poprzedzających miesiąc złożenia wniosku.

Część zbadanych wniosków o zwrot podatku akcyzowego nosiła ślady dokonanych poprawek poprzez zamazanie poprzedniej treści i napisanie nowej⁷ lub zamalowanie korektorem poprzedniej treści i naniesienie nowej⁸. Poprawki najczęściej dotyczyły powierzchni użytków rolnych. Większość poprawek nie została opatrzona parafką wnioskodawcy ani datą jej dokonania. Na wnioskach umieszczano także notatki wskazujące na weryfikację wniosków np. podanie ilości użytków własnych wnioskodawcy i dzierżawionych⁹. Jak wyjaśnił Sekretarz Gminy, weryfikacja wniosku nie była przedmiotem odrębnej dokumentacji, a w przypadku stwierdzenia rozbieżności, na etapie wprowadzania do systemu wniosku, pracownik ustalał telefonicznie z producentem rolnym powierzchnię gruntów.

(dowód: akta kontroli str. 42, 44-49, 77-80)

Powierzchnia użytków rolnych, wykazana w objętych kontrolą wnioskach, była zgodna z rejestrem prowadzonym w Urzędzie Gminy, z wyjątkiem jednego wniosku, w którym producent wykazał powierzchnię gruntów położonych poza obszarem Gminy Wilkołaz i zawyżoną powierzchnię działek od jednego z wydierżawiających. Nie zostało to ujawnione w trakcie prowadzonej w UG weryfikacji wniosków. Opis nieprawidłowości przedstawiono w pkt 2 niniejszego wystąpienia (w sekcji „Ustalone nieprawidłowości”).

1.5. W badanej próbie wniosków złożonych w okresie od 1 do 31 sierpnia 2017 r. oraz od 1 do 28 lutego 2018 r., 42 faktury na kwotę 226,8 tys. zł, dokumentowały zakup oleju napędowego w ilości przekraczającej 500 litrów każda. Według wyjaśnienia Wójta Gminy, nie weryfikowano wykonania przez producentów rolnych prowadzących działalność gospodarczą obowiązków wynikających z ustawy z dnia 9 marca 2017 r. o systemie monitorowania drogowego przewozu towarów¹⁰, w zakresie zgłoszenia informacji o odbiorze oleju napędowego, ze względu na brak zarówno instrumentów prawnych, jak i technicznych.

(dowód: akta kontroli str. 19, 33-34)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Dwóch pracowników prowadzących postępowania w sprawie zwrotu podatku akcyzowego nie posiadało pisemnych upoważnień do przetwarzania danych osobowych.

Było to niezgodne z zasadą określoną w Polityce Bezpieczeństwa Informacji, ustaloną zarządzeniem wewnętrznym Nr 16/2012 Wójta Gminy z dnia 27 grudnia 2012 r., zgodnie z którą osobą upoważnioną do przetwarzania danych osobowych jest osoba, która została upoważniona do przetwarzania danych osobowych przez Wójta na piśmie.

Według wyjaśnienia Wójta Gminy, pracownicy ci posiadali ustne upoważnienia do przetwarzania danych osobowych, nadane wraz z powierzeniem im obowiązków w zakresie prowadzenia postępowań w sprawie zwrotu podatku akcyzowego.

(dowód: akta kontroli str. 433-436, 464-469)

⁷ Sprawy zakończone decyzjami FN.3153.490.2018, FN.3153.444.2018, FN.3153.381.2018, FN.3153.330.2018, FN.3153.100.2017, FN.3153.216.2017, FN.3153.433.2017, FN.3153.708.2017.

⁸ Sprawy zakończone decyzjami FN.3153.375.2016 i FN.3153.63.2016.

⁹ Sprawy zakończone decyzjami FN.3153.816.2017, FN.3153.870.2017, FN.3153.853.2017, FN.3153.910.2017, FN.3153.789.2017, FN.3153.240.2017, FN.3153.394.2018, FN.3153.469/2018.

¹⁰ Dz. U. poz. 708, ze zm.

2. W latach 2016-2018 przyjęto do realizacji dziewięć wniosków zawierających braki formalne, bez przeprowadzenia pełnej weryfikacji wniosków na etapie ich przyjęcia lub późniejszych udokumentowanych działań, mających na celu uzupełnienie wniosków o wymagane elementy.

W ośmiu wnioskach¹¹ stwierdzono brak numeru identyfikacji podatkowej (NIP) producenta rolnego, w jednym¹² brak numeru ewidencyjnego powszechnego elektronicznego systemu ewidencji ludności (PESEL) ani numeru dowodu osobistego lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość producenta rolnego oraz nazwę organu, który wydał dokument, tj. elementów wymaganych w art. 6 ust. 2 pkt 2 i 3 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego.

Wójt wyjaśnił, że przyjęcie wniosków z ww. brakami wynikało z przeoczenia pracowników dokonujących weryfikacji wniosków. Zgodność danych zawartych we wnioskach pracownik weryfikował z ewidencją podatkową oraz geodezyjną. W związku z nadmiarem obowiązków w tym okresie, tj. przyjmowaniem oraz dokonywaniem wymiaru podatku na dany rok, Urząd nie wzywał wnioskodawców do uzupełniania braków.

(dowód: akta kontroli str. 39-40, 44-49, 431-432, 436)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę na:

1) przestrzeganie zasady pisemności określonej w art. 14 kpa w procesie weryfikacji wniosków, w przypadku stwierdzenia rozbieżności lub wątpliwości. Zgodnie z art. 12 § 1 kpa organy administracji publicznej powinny działać w sprawie wnikliwie i szybko, posługując się możliwie najprostszymi środkami prowadzącymi do jej załatwienia. Za taki sposób można uznać załatwianie spraw poprzez rozmowy telefoniczne, gdy przemawia za tym interes strony, a przepis prawny nie stoi temu na przeszkodzie. Treść oraz istotne motywy takiego załatwienia, zgodnie z art. 14 § 2 kpa, powinny być utrwalone w aktach w formie protokołu lub podpisanej przez stronę adnotacji.

2) nieprzypisanie zadań w formie pisemnej pracownikowi, realizującemu zadania z zakresu prowadzenia postępowań w sprawie zwrotu podatku akcyzowego. Zdaniem NIK, ograniczanie się do wydawania pracownikom ustnych dyspozycji w istotnych obszarach ich działania, jakkolwiek dopuszczalne prawnie, może utrudniać sprawowanie przez Wójta Gminy skutecznego nadzoru nad pracownikami.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości¹³ działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

Ocena cząstkowa

2. Prawdliwość ustalania kwot oraz terminowość wydawania decyzji i zwrotu podatku akcyzowego producentom rolnym

Opis stanu
faktycznego

2.1. W okresie objętym kontrolą Urząd wydał łącznie 2320 decyzji w sprawie ustalenia wysokości zwrotu części podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (933 w 2016 r., 883 w 2017 r., 504 w 2018 r.). Ustalona w decyzjach kwota zwrotu podatku wynosiła odpowiednio: 408,4 tys. zł, 390,5 tys. zł, 281,0 tys. zł, a limit zwrotu podatku – 455,0 tys. zł, 436,2 tys. zł; 400,6 tys. zł. W latach 2016-2017 nie wykorzystano ok. 10% ustalonego limitu.

(dowód: akta kontroli str. 20)

¹¹ Sprawy zakończone decyzjami FN.3153.634.2016, FN.3153.642.2016; FN.3153.24.2017; FN.3153.55.2017; FN.3153.708.2017; FN.3153.883.2017; FN.3153.439.2018; FN.3153.853.2018.

¹² Sprawa zakończona decyzją FN.3153.544.2016.

¹³ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen cząstkowych dotyczących działalności w badanym obszarze: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny cząstkowej według proponowanej skali byłoby niemożliwe lub nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową.

Decyzje w sprawie zwrotu podatku akcyzowego wydane były z upoważnienia Wójta przez Sekretarza Gminy. Kwoty zawarte w decyzjach prezentowane były z dokładnością do groszy, bez zastosowania zaokrągleń, o których mowa w art. 63 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa¹⁴.

(dowód: akta kontroli str. 103)

Wydane decyzje zostały ujęte w rejestrze elektronicznym. Wykazano w nim m.in. dane dotyczące powierzchni użytków rolnych przyjętych do wyliczenia limitu rocznego, kwotę ustalonego limitu, ilość litrów oleju napędowego zakupionego przez producenta rolnego, ustaloną na podstawie przedłożonych faktur, kwotę zwrotu. Decyzje wydawane były w dwóch egzemplarzach, z których jeden otrzymywał wnioskodawca, a drugi pozostawał w aktach sprawy. Egzemplarz decyzji pozostawiony w aktach sprawy nie był parafowany przez pracownika przygotowującego decyzję. Na decyzjach odnotowano odbiór osobisty decyzji przez producenta, z podaniem daty i złożeniem podpisu, jak również zamieszczano adnotację Sekretarza Gminy (z podaniem daty i złożeniem podpisu) o uprawomocnieniu się decyzji.

(dowód: akta kontroli str. 76)

2.2. Odnośnie trudności i problemów związanych z realizacją zadania w zakresie ustalania i wypłaty zwrotu podatku akcyzowego, Wójt Gminy wskazał, że najczęściej podnoszone przez producentów rolnych kwestie dotyczyły tego, aby składanie wniosków odbywało się raz w roku; limit przysługującego zwrotu był określony na podstawie posiadanych gruntów bez konieczności dokumentowania zakupu oleju napędowego fakturami; zwrot podatku akcyzowego był realizowany przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa przy składaniu wniosków o dopłaty bezpośrednio. Największą trudnością w realizacji zadania był zbyt krótki termin na złożenie wniosku o przekazanie dotacji celowej dla gmin oraz weryfikacja ustnych dzierżaw. Dobrym rozwiązaniem byłoby wprowadzenie jednego terminu składania wniosków oraz ich zmodyfikowanie, aby była możliwość wpisania numerów działek wraz z obrębami geodezyjnymi, co znacznie ułatwiłoby weryfikację dzierżaw.

(dowód: akta kontroli str. 51)

2.3. Badanie 75 decyzji wydanych w sprawie zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej, wykazało, że decyzje zawierały wymagane elementy określone w art. 107 kpa. Zostały wydane w terminie nieprzekraczającym 30 dni od dnia złożenia przez producenta rolnego wniosku o zwrot podatku, zgodnie z art. 5 ust. 4 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego.

Zawierały prawidłowo ustalony roczny limit zwrotu podatku, kwotę zwrotu podatku, część limitu pozostałą do wykorzystania, z wyjątkiem dwóch decyzji, w których błędnie wyliczono limit i kwotę zwrotu, głównie z powodu uwzględnienia powierzchni gruntów położonych poza obrębem geodezyjnym gminy Wilkołaz i zawyżenia powierzchni dzierżawionych działek.

Wypłaty zwrotu podatku dokonane zostały w terminach określonych w art. 7 ust. 1 ww. ustawy.

(dowód: akta kontroli str. 53-54, 103-104, 183, 422-431, 458-481)

2.4. W badanym okresie wydano pięć decyzji zmieniających decyzje w sprawie zwrotu podatku akcyzowego (trzy w 2017 r. i dwie w 2018 r.).

Zmiany polegały na:

- zwiększeniu limitu zwrotu podatku akcyzowego, ustalonego w trzech decyzjach wydanych w pierwszym okresie rozliczeniowym w 2017 r., łącznie o kwotę

---

¹⁴ Dz. U. z 2018 r. poz. 800, ze zm.

- 1,3 tys. zł, z powodu wykazania przez producentów rolnych zwiększonej powierzchni posiadanych użytków rolnych;
- zmniejszeniu limitu zwrotu i kwoty zwrotu podatku o 0,5 tys. zł w dwóch decyzjach wydanych jednemu producentowi rolnemu, z powodu błędnego obliczenia powierzchni gruntów rolnych.

(dowód: akta kontroli str. 164-184, 219-221, 224, 540-547)

2.5. W latach 2016-2018 (do 4 czerwca) nie wystąpiły zaległości z tytułu nienależnie wypłaconych kwot zwrotu podatku akcyzowego.

(dowód: akta kontroli str. 225)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

W decyzjach FN.3153.309.2017 z dnia 14 marca 2017 r. oraz w decyzji FN.3153.365.2018 z dnia 9 marca 2018 r., dotyczących jednego producenta rolnego, ustalono limit zwrotu i kwotę zwrotu podatku akcyzowego na podstawie nieprawidłowo obliczonej powierzchni użytków rolnych.

W decyzji z dnia 14 marca 2017 r. powierzchnię zawyżono o 2,5629 ha, w związku z uwzględnieniem gruntów położonych poza obszarem gminy Wilkołaz (2,54 ha) oraz zawyżeniem powierzchni dzierżawionych działek (o 0,0229 ha). Skutkowało to zawyżeniem kwoty przyznanego limitu i wypłaconej kwoty zwrotu o 220,41 zł. W trakcie kontroli, decyzją z 29 maja 2018 r., dokonano korekty przedmiotowej decyzji poprzez zmniejszenie ustalonego limitu i kwoty zwrotu o 220,41 zł. W dniu 1 czerwca 2018 r. producent rolny dokonał wpłaty na konto Urzędu ww. kwoty wraz z odsetkami w wysokości 19 zł.

W decyzji FN.3153.365.2018 z dnia 9 marca 2018 r. do wyliczenia limitu zwrotu podatku akcyzowego uwzględniono grunty o powierzchni 2,54 ha położone poza obszarem gminy Wilkołaz oraz zawyżono powierzchnię działek od jednego z wydzierżawiających (o 0,04 ha). Skutkowało to zawyżeniem kwoty przyznanego limitu i ustalonego zwrotu podatku akcyzowego o 221,88 zł. W trakcie kontroli NIK, decyzją Fn.3153.365.2018 z 29 maja 2018 r. dokonano zmiany decyzji z dnia 9 marca 2018 r. Kwota 221,88 zł została przekazana do Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego dnia 1 czerwca 2018 r.

(dowód: akta kontroli str. 164-184, 207, 219-221, 224, 449-458)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonej nieprawidłowości działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

3. Kompletność i rzetelność wniosków gminy o przekazanie dotacji oraz rozliczenie dotacji

Opis stanu
faktycznego

3.1. Wójt Gminy składał do Wojewody Lubelskiego wnioski o przekazanie gminie dotacji celowych na postępowanie w sprawie zwrotu podatku akcyzowego, zawierające wszystkie elementy oraz w terminach, o których mowa w § 2 ust. 2 i 3 rozporządzenia w sprawie przekazywania gminom dotacji celowej. Wnioski o dotacje sporządzone były na podstawie wniosków od producentów rolnych.

(dowód: akta kontroli str. 230, 231, 241, 242, 255, 256, 267, 268, 289)

3.2. W okresie objętym kontrolą Urząd otrzymał łącznie 1.101,4 tys. zł dotacji celowej na postępowanie w sprawie zwrotu podatku akcyzowego, w tym na wypłaty zwrotu podatku 1.079,8 tys. zł i na pokrycie kosztów poniesionych przez gminę – 21,6 tys. zł (2% kwoty na wypłaty zwrotu podatku akcyzowego).

(dowód: akta kontroli str. 226)

Dotacje zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem. Na wypłatę zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej wydatkowano 1.079,6 tys. zł (w 2016 r. 408,4 tys. zł, w 2017 r. 390,5 tys. zł, w 2018 r. 280,7 tys. zł). Koszty obsługi zadania wyniosły 21,6 tys. zł (odpowiednio: 8,2 tys. zł, 7,8 tys. zł i 5,6 tys. zł). Niewykorzystana kwota, wynikająca z korekty decyzji wydanej w sprawie zwrotu podatku akcyzowego (226,32 zł, z tego 221,88 zł stanowiła kwota zwrotu podatku, 4,44 zł – koszty realizacji zadania przez Gminę) została zwrócona do LUW dnia 1 czerwca 2018 r.¹⁵

Wydatki na obsługę zadania poniesione zostały na wypłatę wynagrodzeń dla pracowników prowadzących postępowania w sprawie ustalania i wypłaty zwrotu podatku akcyzowego, zakup materiałów biurowych, krzeseł na wyposażenie dwóch stanowisk pracy oraz aktualizację programu ZPA.

Dowody księgowe stanowiące podstawę rozliczenia dotacji zostały sprawdzone pod względem formalnym, rachunkowym i merytorycznym oraz zawierały potwierdzenie tego sprawdzenia.

(dowód: akta kontroli str. 309-317, 338, 351-356, 360-362, 389-396, 457, 548)

3.3. Urząd rzetelnie i terminowo sporządzał okresowe i roczne rozliczenia dotacji oraz sprawozdania rzeczowo-finansowe z realizacji wypłat zwrotu. Dane w nich zawarte wynikały z prowadzonej ewidencji księgowej.

(dowód: akta kontroli str. 236-238, 247-252, 260-262, 275-283)

Sprawozdania kwartalne Rb-50 o dotacjach/wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami w 2016 r. i w 2017 r. zostały sporządzone rzetelnie, na podstawie danych wynikających z ewidencji księgowej. Zostały przekazane Wojewodzie Lubelskiemu w terminach określonych w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia: 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej¹⁶ i rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej¹⁷.

(dowód: akta kontroli str. 296-306, 339-350)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Zwrotu dotacji (0,70 zł) przekraczającej wysokość należnych zwrotów podatku i kosztów gminy związanych z postępowaniem w sprawie zwrotu podatku akcyzowego za kwiecień 2017 r. dokonano 13.07.2017 r., tj. z opóźnieniem w stosunku do terminu określonego w § 5 ust. 1 rozporządzenia w sprawie przekazywania gminom dotacji celowej. Zgodnie z tym przepisem, zwrot powinien być dokonany do końca maja 2017 r.

Wójt Gminy wyjaśnił, że w 2017 r. miały miejsce zmiany kadrowe, które przyczyniły się do przeoczenia zwrotu kwoty dotacji przekraczającej wysokość należnych zwrotów podatków i kosztów. Od tego czasu Gmina Wilkołaz dokonuje zwrotów do 31 maja oraz 30 listopada.

(dowód: akta kontroli str. 261, 460)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

¹⁵ Ponadto w 2016 r. zwrócono 3,08 zł, a w 2017 r. 0,81 zł niewykorzystanej dotacji.

¹⁶ Dz. U. z 2016 r. poz. 1015, ze zm.

¹⁷ Dz. U. poz. 109.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹⁸, wnosi o:

1. Nadanie pracownikowi przetwarzającemu zbiory danych osobowych, w związku z prowadzonymi postępowaniami w sprawie zwrotu podatku akcyzowego, upoważnienia/polecenia w formie pisemnej, zgodnie z Polityką Bezpieczeństwa Informacji obowiązującą w Urzędzie.
2. Rzetelne weryfikowanie wniosków pod kątem kompletności ich wypełnienia oraz prawidłowości wykazania danych dotyczących deklarowanej powierzchni użytków rolnych.
3. Terminowe dokonywanie zwrotu niewykorzystanych dotacji z budżetu państwa, przyznanych na postępowanie w sprawie zwrotu podatku akcyzowego.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Lublinie.

Obowiązek
poinformowania NIK
o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Lublin, dnia 13 sierpnia 2018 r.

Kontrolerzy:
Szczepan Olejnik
główny specjalista kontroli państwowej

Dyrektor
Delegatury Najwyższej Izby Kontroli
w Lublinie
Edward Lis

.....
podpis

.....
podpis

Małgorzata Dobrowolska
główny specjalista kontroli państwowej

.....
podpis

¹⁸ Dz. U. z 2017 r. poz. 524, ze zm. (dalej: ustawa o NIK).

